

Svätý Ján z Boha

Podľa rozšírenej predstavy rehoľníkom sa stáva ten, ktorý sa narodil v kresťanskej rodine, možno bol miništrantom alebo kostolníkom, zúčastňoval sa na živote farnosti a potom po maturite alebo po ukončení stredoškolského vzdelania vstúpil do nejakého rehoľného inštitútu. Sv. Ján z Boha mal za sebou celkom úplne inú cestu, ktorá bola plná zlomov a tragédií. Predtým než našiel svoje povolanie, jeho cesty boli veľmi zamotané. Možno len obdivovať, čo môže urobiť Božie riadenie zo zdanlivo pochybeného života.

Pôvod

O jeho pôvode vieme málo. Pravdepodobne jeho rodičia boli jednoduchými ľuďmi v malom portugalskom mestečku Montemor o Novo. Tam sa Juan Ciudad, tak znie jeho krstné meno (slovensky: Ján), 8. marca 1495 narodil a tam vyrástol. Ako malý osemročný chlapec z domu utiekol. Jeho rodičia ho už nikdy nevideli. Matka pravdepodobne zo zúfalstva predčasne zomrela. Ján nakoniec sa usadil v jednej opatrovníckej rodine. Na živobytie si zarábala ako pastier. Po niekoľkých rokoch sa zamotal medzi verejnú vojenskú službu. Ako vojak bojoval v pohraničnom spore medzi Španielskom a Francúzkom a neskôr proti Turkom. Neskôr kvôli konfliktu s predstavenými musel utiecť, aby unikol zastreleniu podľa stanného práva. A tak kvôli rôznym nešťastným udalostiam sa musel zrieknuť verejnej vojenskej služby. Na istý čas bol nádenníkom pri stavbe opevnení v Ceuta a neskôr sa zaoberal rôznymi inými činnosťami. Keď po niekoľkých rokoch sa vrátil do svojho rodičovského domu, rodičia už nežili. Pravdepodobne skorý útek z rodičovského domu, hlboký pocit viny a neustála túžba po domove, zanechali v duši dieťaťa duševné otrasy. Cítil veľkú ľútosť nad svojim pomýleným životom. Pocit spoluviny na smrti svojej matky ho nepríjemne čo najvnútornejšie znepokojoval. Po ďalších pomýlených cestách upadol do dobrých rúk istej ženy, ktorej sa podarilo ho priviesť na správnu cestu. O nej sa neskôr vyjadril, že skrze jej dobročinnosť sa k nemu prihovarila Božia matka.

Stretnutie s Jánom Avilským

Veľký obrat v jeho živote nastal pri stretnutí so sv. Jánom Avilským, kazateľom pokánia, čo sa udialo v Granade. Vtedy mal Ján 43 rokov. S napätím načúval slová slávneho kňaza Jána Avilského. Jeho kázeň ním mimoriadne vnútorne otriasla. Znova ho prenikala ľútosť nad pomýleným životom a nad bolesťami, ktoré spôsobil matke, keď utiekol z domu. Hlboko ostrasení behal po uliciach a otriasal ním hysterický plač. Bol akoby bez seba. Pretože pokrikoval, bil sa v prsia, behal po meste, ľudia ho pokladali za blázna. Chytili ho a odviekli do mestského blázince. Tu zažil nepredstaviteľne oveľa neľudskejšie pomery, ktoré boli následkom neporiadkov vtedajšej starostlivosti o chorých, zvlášť o nervovo chorých. Bili ho bičom, aby z neho vyhnali vraj diabla a pripínali ho sponami. Ján bol ostrasení nad utrpením svojich spolupacientov a všetkých chorých v tejto nemocnici. Táto skúsenosť prispela k tomu, že Ján z Boha našiel svoje budúce povolanie.

Nové povolanie

Kazateľ pokánia Ján Avilský sa dopyčul čo spôsobila jeho kázeň na jedného z jeho poslucháčov. Navštívil toho, ktorého pokladali za blázna, totiž Jána, v mestskom blázinci nemocnice, aby sa s ním porozprával. Podarilo sa mu priviesť na správnu koľaj bolesť umele pokladaného za blázna a spoznať jeho mimoriadnu a úprimnú lásku k Bohu, ktorá prenikala jeho dušou. Podlomená duša Jána postupne našla vnútorný pokoj. Ján Avilský ho skontaktoval s prísnu, ale milosrdnou láskou Boha. Odvtedy sa stal jeho duchovným vodcom. Ján bol prepustený. Ďalší život chcel zasvätiť službe chorým a chudobným. Jeho nežná láska patrila Bohu a chudobným.

Dokonca „šťastná“ náhoda mu prispela na pomoc, aby mohol uskutočniť svoj plán: v nemocnici v Granade vznikol požiar. Požiar bol tak silný, že ohrozoval všetkých ležiacich pacientov; zdalo sa, že ich zničí. Tu sa Ján ukázal ako hrdinský záchranca v poslednej núdzi. Podarilo sa mu zachrániť všetkých pacientov z požiaru, keď ich všetkých na chrbte povynášal. Ten, ktorý bol vyhlásení za blázna, teraz získal veľký obdiv a hlbokú úctu v celom meste Granada. S pomocou podpory mnohých ľudí mohol vybudovať nemocnicu a začať svoje životné dielo. Dielo starostlivosti o chorých u Jána z Boha začalo rásť. Odvtedy sa stalo vzorom pre modernú a hodnú človeka starostlivosť

o chorých. Stále viac sa k nemu pridružovalo mladých. Jeho charizma žije stále až do dnešných dní v Reholi milosrdných bratov, ktorý bol založený až po jeho smrti. 8. marca 1550 – v deň 55. výročia jeho narodenia – skončil „divoký“, ale svätý život Ján z Boha.

Directorium spirituale, März, 08. 2021, str. 14-16. Herausgeber Bischöflicher Stuhl, Regensburg.